

İstanbul Sanayi Odası
Basın Bülteni

İSO, Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı'nın Türkiye için riskine dikkat çekti

“Gümrük Birliği serbest ticaret anlaşmalarına karşı revize edilmeli”

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, 26 Kasım 2014 tarihinde gerçekleştirilen meclis toplantısında sanayinin Ekonomi Bakanlığı'nı ilgilendiren dokuz temel sorununu dile getirdi ve çözüm önerilerini sundu.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi, kasım ayı toplantısını “Yeni Sanayi Hamlesi Öncülüğünde İhracat Odaklı Ekonomi ve Sanayimizin Geleceği” ana gündemi ile dün akşam gerçekleştirdi. Açılış konuşmasını İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan'ın yaptığı toplantıya, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci konuk konuşmacı olarak katıldı.

İSO Başkanı Erdal Bahçivan, sanayinin Ekonomi Bakanlığı'nı ilgilendiren konulardaki sorunlarını dokuz ana başlıkta değerlendirirken, çözüm önerileri de getirdi. Konuşmasında öncelikle serbest ticaret anlaşmalarının ivme kazandığı bir süreçte Türkiye'nin AB ile Gümrük Birliği anlaşması nedeniyle içinde bulunduğu durumun sürdürülebilir olmadığına dikkat çeken Bahçivan, konunun ortak akıl ve sağduyu eşliğinde analiz edilerek, yeni bir yol haritasının çıkarılması gerektiğine işaret etti. Bahçivan, sanayinin başlıca dokuz sorununu ve çözüm önerilerini şöyle paylaştı:

1. Transatlantik ortaklığına dikkat, STA müzakerelerinde özel sektör de yer almalı

“2015 yılını Gümrük Birliği yılı haline getirmeliyiz. Bunu yaparken de Gümrük Birliği'nin serbest ticaret anlaşmalarının olumsuz etkisini bertaraf edecek şekilde revize edilmesine ve kapsamının değişen ticari koşullara uygun olarak genişletilmesine odaklanmalıyız. Türkiye, ABD ve AB arasındaki Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı'nın dışında kalması halinde iki dev blokla ticaretini sürdürmekte sıkıntılarla karşılaşacak. Ticaret sapması riski ve ikili ticaret dengesinin daha da kötüye gitmesi durumunun engellenmesi ve ülkemize yıllık milyarlarca dolara ulaşabilecek maddi zararın önlenmesi için şimdiden gerekli tedbirler alınmalı. Ekonomi Bakanlığımızca yürütülmekte olan STA müzakerelerinde özel sektörün de

yer alması, başta etki analizleri olmak üzere dış ticaretimize etkileri hakkında özel sektörün görüş ve katkılarının alınmasının faydalı olacağına inanıyoruz.

2. İhracata geniş kapsamlı destek gerekli

2023 yılı hedeflerinin çıkışını oluşturan ihracat hedefleri orta vadeli programlar ile sürekli aşağı yönlü revize edildi. Fiili ihracat artışı da 2008-2013 yılları arasında 20 milyar dolar ile hem ihracat strateji belgesi hedeflerinin altında kalırken hem de aynı dönemde birçok ülkenin ihracat performansının gerisine düşüldü. Belirttiğim gelişmeler ışığında ihracata çok daha geniş kapsamlı destek ihtiyacı ortaya çıkıyor. İhracat teşviklerinde firma performansı ve sürdürülebilirlik kriterini dikkate almalı. Bakanlık kaynaklı ihracat desteklerinin sanayi ürünlerimize yansıyan payı çok düşük. Desteklerin payının, toplam ihracatın yüzde 1'ine çıkartılması faydalı olacak. Ayrıca Türk Eximbank'ın katma değeri yüksek ürünlerin ihracatını desteklemek üzere orta-uzun vadeli kredileri daha da artırması, uygun faiz oranı ve kolay teminat koşulları ile kullandırmasına devam etmesi önem taşıyor.

3. Finansal istikrar en önemli değer

Finansal istikrar sanayimiz için en önemli değer. Finansal istikrar ışığında rekabet edebilir ve öngörülebilir bir kura ihtiyacımız var. Düşen petrol ve emtia fiyatlarına bağlı olarak cari açığı iyileşme beklentisi ekonomimiz açısından olumlu bir gelişme. Ama bu sürecin kısa vadede TL'nin aşırı değerlenmesine fırsat vermeyecek bir yaklaşımla yönetilmesi, ekonomimiz ve sanayimiz için gerekli.

4. Büyüme için projeler temelli teşvik sistemi

Türkiye'nin üretim ve ihracata dayalı büyüme modeli; bilgi ve teknoloji içeriği daha yoğun, katma değeri daha yüksek bir sanayi yapısına geçiş ile mümkün. Dolayısıyla Türk sanayisinin yüksek katma değerli ve yüksek, orta-yüksek teknoloji sektörlere dönüşüm ihtiyacı bulunuyor. Bu dönüşüm ancak yeni bir anlayışa dayalı yeni bir teşvik sistemi ile mümkün. Mevcut bölgesel ve sektörel teşviklerin yanı sıra yüksek katma değer üreten ve yüksek teknoloji yoğunluklu projeler temelli teşvik sistemi uygulanmalı. Yabancı sermayenin yüksek teknoloji üretecek, farkındalık yaratacak şekilde uzun vadeli ve kalıcı olarak gelmesine çok önem vermemiz gerekiyor. Bu konuda kamu alımları politikalarının; hem yabancı sermayenin özendirilmesi, hem de yerli sermayenin gelişmesine fırsat yaratacağına inanıyoruz.

5. Hammadde ve yatırım malı ithalatında KKDF tamamen kalkmalı

Sanayicimizin kısıtlı olan sermaye kaynaklarının Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu'na (KKDF) kullanılması bir haksızlık. Kredi limitlerinin üretim ve yatırım yerine, KKDF için kullanılması, hiç kimseyi mutlu etmemekte. Sanayimizin rekabet gücünü korumak ve artırmak için, ithalatta, tüketim malı dışarıda bırakılarak, kapasite raporlarında belirtilen hammadde ve yatırım malı ithalatında KKDF tamamen kaldırılmalı, sanayicilere kapasite belgelerine bağlı olarak KKDF ödemediği ithalat yapabilme imkanı tanınmalı.

6. Kalkınma Bankacılığı modeli oluşturulmalı

Kalkınma bankacılığının sanayimizin üreterek sürdürülebilir büyümesinde önemli bir rol üstlenmesi gerekiyor. Gelişmiş ülkelerdeki başarılı sanayileşme hikayelerinin, sadece özel sektör bankacılığıyla yaratılmış olduğunu düşünmek büyük bir yanılgıdır. Sanayileşerek büyüyen her ülkede mutlaka bu işte kamunun geliştirici, kapsayıcı ve destekleyici bakış açısını görürsünüz. Bu iş Kalkınma Bankacılığı ile gerçekleştirilmektedir. Türkiye'nin mutlak surette

sanayiye destekleyen kalkınma bankacılığı modelini oluşturması gerekiyor. Türkiye Kalkınma Bankası, kuruluş amacındaki asli görevine bir an önce kavuşturulmalı.

7. Yatırımcı sermayesini arsaya ve binaya bağlamamalı

Emlak Konut devlet arazilerine yapılacak konutlarla ilgili bir kuruluşta, aynı model sanayici için de hayata geçirilebilir. Adına örneğin Emlak Sanayi diyeceğiniz bir kuruluş, uygun devlet arazilerini projelere göre özel sektöre tahsis eder. Özel sektör 49 yıl boyunca bu arazilerin aylık ya da yıllık kirasını Emlak Sanayi'ye öder. 49 yıl sonra arazi şirketin aktifine belirlenecek koşullarla geçer. Bunun en büyük faydası o arazinin 49 yıl boyunca fabrikaya hizmet vermesini garanti altına almasıdır. Böylece bölge "para etti" diye 10 yıl içinde fabrika sahibinin konut projesi gerçekleştirebileceği bir alan olmaktan da çıkar. Yatırımcının sermayesini arsaya ve binaya bağlamaması konusunda gerekli düzenlemelerin vakit kaybetmeksizin yapılması yararlı olacak.

8. Sanayiye yönelik istihdam özendirilmeli

Son dönemde, iş gücüne yeni katılacak olan kitlenin çoğunda sanayi sektörü artık bir tercih değildir. Sanayide istihdam sorununun özü; yeteri kadar işgücünü sanayiye çekememektir. Bu hem sanayi hem de istihdam piyasası için çözülmesi gereken çok önemli bir risktir. İstihdam üzerinde sanayinin oynadığı kilit rol unutulmamalı. Bu nedenle, Türkiye olarak, istihdamın sektörel dağılımı tablosuna odaklanarak, sanayi istihdamından uzaklaşma eğiliminin önüne geçmek için sanayide istihdamı cazip kılacak önlemler alınmalı.

9. Çelik ürünleri için gümrük vergileri ve plastik hammadde ithalatındaki koruma

2009 yılında, dünyada başlayan küresel krizin olumsuz etkilerinden ülkemizin çelik üreticilerini korumak amacıyla yassı çelik ürünleri ithalatına uygulanan gümrük vergisi artırıldı. Bu önlem, yassı ve paslanmaz çelik ürünlerini girdi olarak kullanan, ihracatta önemli ağırlığa sahip farklı sektörlerimizin rekabet gücünü olumsuz etkiledi. Ülkemizdeki yassı mamul üretim kapasitesi son yıllarda faaliyete giren yeni tesislerle artmış olmakla birlikte, henüz iç pazardaki ihtiyacın çok büyük bir bölümü ithalat yoluyla karşılanıyor. Sektörlerimizin yaşadığı hammadde sıkıntısının giderilmesi amacıyla yassı çelik ürünleri için uygulanmakta olan gümrük vergilerinin kaldırılması gerekiyor. Plastik hammadde ithalatında da bir takım ürünlere getirilen korunma önlemi, bu hammaddeyi kullanarak üretim yapan plastik sektörünün ilave maliyetler üstlenmesine neden olarak sanayimizin rekabet gücünü olumsuz etkilediği için kaldırılmalı."

Zeybekci: "Üretime giren ürünlerin ithalatında KKDF'yi çözeceğiz"

İSO Meclisi'nin konuğu olan Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci de İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan'ın dile getirdiği sorunlardan KKDF'nin çözüleceği müjdesini verdi. Bakan Zeybekci "Türkiye'de, prosese uğrayan ürünlerin ithalatından alınan KKDF'yi bir noktaya getirdik, uyum içindeyiz, çerçevesi de çizildi. En son yazımı da bitti, bunu çözeceğiz, bu bizim asla kabul edilebilir bulmadığımız bir şey" diye konuştu.